

Toespraak bij oprichting Vlaamse Fietsberaad

Door: Tymon de Weger, voorzitter Programmaraad kenniscentrum Fietsberaad
vrijdag 7 maart 2014, Zemst (B)

Geachte minister, mevrouw Crevits,
geachte bestendig afgevaardigde, meneer Dehaene,
geachte burgemeester, meneer Coopman,
geachte aanwezigen,

Mijn naam is Tymon de Weger, ik ben schepen (wij noemen dat wethouder) in de gemeente Lansingerland, net boven Rotterdam. Daarnaast ben ik sinds vorig jaar voorzitter van het Nederlandse Fietsberaad. Ik voel ik me zeer vereerd dat we u hebben geïnspireerd tot het oprichten van een Vlaamse variant.

Het vervult mij ook met een zekere met trots. Kennelijk hebben we in Nederland iets moois op poten gezet, dat de moeite waard is om over te nemen.

Het is alweer 3 jaar geleden dat we het 10-jarig jubileum vierden van het Fietsberaad. In 2001 startte toenmalig minister Netelenbos met mijn oud-collega-wethouder Dick Buursink het Fietsberaad.

In 2011 vierden we met de huidige verkeersminister Melanie Schultz 10 jaar Fietsberaad. Bij het tienjarig bestaan hebben we ons functioneren kritisch tegen het licht gehouden. Daaruit hebben we opnieuw geformuleerd wat de kern van het Fietsberaad is en moet blijven.

Graag wil ik de bevindingen met u delen, hopelijk kan dat ook u inspireren.

Met het woord INSPIREREN heb ik meteen de essentie van het Fietsberaad te pakken.

Een goed kenniscentrum moet de mensen in de praktijk - bij de gemeenten, bij de provincies, bij het gewest – inspireren tot een voortvarende aanpak van het fietsbeleid.

De basis is en blijft natuurlijk betrouwbare KENNIS, die in de praktijk toegepast kan worden.

Kennis kan verpakt worden in een degelijk onderzoek, dat verhelderend werkt.

Maar het kan ook zitten in praktijkvoorbeelden uit andere gemeenten.

Minstens zo belangrijk is de manier waarop we praktijkgerichte kennis onder de aandacht brengen.

Ons motto: doe dat op zoveel mogelijk verschillende manieren.

De spil is onze website Fietsberaad.nl, met meer dan 15.000 verschillende bezoekers per maand.

U kent waarschijnlijk ook ons magazine Fietsverkeer en onze maandelijkse e-mail nieuwsbrief.

Daarnaast organiseren wij themabijeenkomsten, waarop we ook geregeld Vlaamse collega's mogen ontmoeten.

En tot slot: soms moet je ook stelling durven nemen, om een probleem op de agenda te zetten.

Dit hebben de afgelopen 13 jaar gedaan door tal van grote en kleine fietsonderwerpen bij de kop te vatten.

Ik noem een vijftal voorbeelden:

1. De Fietsstraat: In de beginperiode hebben we daar veel aandacht aan besteed. Inmiddels zijn ze aangelegd in tientallen gemeenten.
2. De Weesfiets: de onbeheerd achtergelaten en vaak “vergeten” fiets. Vooral rond stations en in stadscentra een probleem. Rond 2006 hebben we die problematiek in beeld gebracht. Anno 2014 is het aanpakken van weesfietsen voor gemeenten een subsidievoorwaarde voor fietsparkeervoorzieningen bij stations.
3. Fietsveiligheid: Rond 2010 hebben we ons samen met Rijkswaterstaat gestort op de toename van het aantal eenzijdige fietsongevallen, als gevolg van de vergrijzing. Dat leidde tot plannen voor de sanering van het aantal paaltjes op fietspaden en voor de verbetering van de gladheidbestrijding. Zelfs onze nationale minister Schultz van verkeer heeft het nu over paaltjes op fietspaden. Actueel is een discussie die wij zijn gestart over vorm en veiligheid van fietsstroken langs wegen. We willen ontwerpnormen aanscherpen en daardoor meer duidelijkheid voor automobilist en fietser bieden.
4. Fietsparkeren bij stations: Dit jaar hebben we de overheden geadviseerd om de aanpak van de fietsparkeerproblemen bij stations fundamenteel anders te organiseren. Wij vinden dat de vervoerder, de Nederlandse Spoorwegen, een groter deel van de rekening moet betalen. En dat voortaan de gemeenten regie gaan voeren over fietsstallingen bij stations. Zij gaan integrale businessplannen opstellen, waarbij op alle kostenposten en opbrengstpotenties gestuurd kan worden. Die regie omvat aan de ene kant het bepalen van tarieven of gratis stallen. Aan de andere kant ook het beboeten en ruimen van foutief gestalde fietsen.
5. Fietsmarketing: Een thema dat we nog graag verder willen uitwerken is hoe je het fietsen voor meer mensen aantrekkelijk maakt. Kennis uit het vakgebied van marketing en communicatie willen wij graag toepasbaar maken, opdat het fietsgebruik verder gaat groeien. Wij denken dan ook zeker aan thema's als energiebesparing en gezondheid.

Door deze agenderende aanpak krijgen we wel eens het verwijt, dat we te veel een lobby-organisatie zijn.

Dat is uitdrukkelijk niet de bedoeling.

We zijn een kenniscentrum van en voor de lokale en regionale overheden.

Belangrijk is dat het kenniscentrum Fietsberaad goed geworteld is in de praktijk.

Daar zorgt in de eerste plaats de Programmaraad voor, met vertegenwoordigers van alle overheden en allerlei relevante organisaties

Belangrijk is ook een politiek bestuurder te kiezen als voorzitter.

Ik kan het u uit ervaring aanraden.

Dat opent deuren naar andere instanties, die door ambtelijke vertegenwoordigers nu eenmaal soms moeilijker te openen zijn.

De Programmaraad houdt de medewerkers van het Fietsberaad bij de les. Maatschappelijk relevant, op de praktijk gericht, geen lobby-club, maar ook geen abstracte theoretische beschouwingen.

Daarnaast proberen we steeds meer kennis en instrumenten samen met gemeenten en provincies te ontwikkelen. Liefst in concrete pilots, om in de praktijk uit te vinden wat wèl en

wat niét werkt. Co-creatie, dus. Dat levert vaak meer financiële ruimte op en geeft garanties voor de praktische toepasbaarheid.

Ik zie tenslotte ook kansen voor co-creatie - voor samenwerking - binnen ons gezamenlijke taalgebied, tussen het Vlaamse en Nederlandse Fietsberaad.

Laten we optimaal benutten dat we grotendeels dezelfde taal spreken, zowel letterlijk als figuurlijk.

Concreet denk ik daarbij aan:

- Samen verder bouwen aan de digitale kennisinfrastructuur, zoals website met kennisbank en webtools,
- Elkaar inspireren met praktijkvoorbeelden,
- Samen onderzoek en projecten uitvoeren.

En denk niet, dat wij alleen dingen aan U komen leren!

In het verleden hebben we al het nodige gekopieerd uit Vlaanderen.

Ik denk aan het toeristische knooppuntensysteem. Aan de BOB-campagne.

En wat we zeker en vast ook moeten overnemen in Nederland is de leenfiets!

Vorig jaar heb ik als toerist Antwerpen op de leenfiets doorkruist: dat was echt genieten!

Wij komen dus zeker ook bij U het een en ander op fietsgebied leren!

Geachte minister, geachte aanwezigen,

Graag wil ik u feliciteren met de oprichting van het Vlaamse Fietsberaad.

Gezien onze ervaringen ben ik er van overtuigd dat ook in Vlaanderen een kenniscentrum kan bijdragen aan de kwaliteit van het fietsbeleid.

Ik wens U met het Fietsberaad Vlaanderen veel inspiratie en succes toe!

Namens het Nederlandse Fietsberaad heb ik een paar geschenken meegebracht, die ik graag overhandig aan mevrouw de minister.

Ik dank u wel.